

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 1P/81/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320201881
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2020:6320201881.1

Uznesenie

Okresný súd Brezno, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti S. H., nar. XX. XX. XXXX a Z. H., nar. XX. XX. XXXX, obe deti zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny L., deti matky H. R., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. X. P., J. XX a otca S. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. X. P., J. XX, v konaní o podnete Úradu práce sociálnych vecí a rodiny L. na nariadenie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine neodkladným opatrením, takto

rozhodol:

I. Súd z a č í n a ex offio konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci odovzdania maloletého S. H., narodeného XX. XX. XXXX., do starostlivosti Centra pre deti a rodiny R., L. L., W. XX..

II. Matka maloletého H. R., narodená XX. XX. XXXX, otec maloletého S. H., narodený XX. XX. XXXX, alebo ktokoľvek, kto má maloletého pri sebe je p o v i n n ý odovzdať ho do starostlivosti Centra pre deti a rodiny R., L. L., W. XX.

III. Súd n e z a č í n a ex offio konanie o nariadenie výchovného opatrenia obidvom mal. deťom podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine a ani konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci odovzdania maloletej Z. H., narodenej XX. XX. XXXX, do starostlivosti Centra pre deti a rodiny R., L. L., W. XX.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny L. (ďalej aj ako „úrad“) dňa 21.08.2020 doručil tunajšiemu súdu podnet na vydanie neodkladného opatrenia a to výchovného opatrenia na zabezpečenie odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí H., Z. nar. XX. XX. XXXX. a H. S., nar. XX. XX. XXXX pobytovou formou v zariadení Centra pre deti a rodiny R. L. L. najdlhšie na šesť mesiacov v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine.

2. Úrad vo svojom podnete uviedol, že rodičmi mal. detí súd S. H., nar. XX. XX. XXXX. a H. R., nar. XX. XX. XXXX. Rodičia maloletých obývajú spoločnú domácnosť i s mal. deťmi. Úrad poukázal, že rodina má vzhľadom na ich sociálnu a ekonomickú situáciu vytvorené len dočasné bytové podmienky, t. č. obývajú prenajatý trojizbový byt. Z bytu sa musia vysťahovať, rodine opäť hrozí bezdomovectvo, rodina ostane bez prístrešia a nemá ani príjem na zlepšenie bytových podmienok. Finančný príjem rodiny je veľmi nízky, rodina má už len prídavok na 2 deti a to je suma z ktorej rodina žije, obaja rodičia sú nezamestnaní, bez príjmu, o dávku v hmotnej núdzi nepožiadali. Ich príjem možno hodnotiť ako príjem na hranici chudoby. Ich príjem nepostačuje ani len na pokrytie základných životných potrieb, čo je istou mierou ohrozenia rodiny. V oblasti vývinových potrieb ako aj v oblasti starostlivosti o deti bolo zistené ohrozenie. Aj zo správy klinického psychológa zo dňa 14.8.2020 vyplýva, že je tu pochybnosť o sústavnej a riadnej starostlivosti o maloletého S.. Spoluprácu s rodičmi hodnotí ako nedostatočnú, matka sa o dieťa zaujíma len formálne a rady lekára nedodržiava, správanie matky hodnotí ako účelové. Podľa vyjadrenia niektorých susedov nemajú s rodinou dobré skúsenosti, z bytu počuť krik, Z. podľa nich kričí cez deň,

ale aj v noci okolo jednej hodiny a potom kričí od rána od šiestej hodiny. Maloletého S. podľa susedov nepočuť, z dôvodu, že sa rodičov bojí, tak je ticho, rodičia sa medzi sebou stále bijú. Iný sused uviedol, že rodinu nepozná a problémy nepostrehol.

Ďalej úrad uviedol, že po komplexnom zhodnotení situácie v rodine, na základe sociálnych zisťovaní v rodine (sociálne zisťovania boli vykonané dňa 29.07.2020, dňa 10.08.2020), rozhovorov s rodičmi detí, starými rodičmi a ďalšími príbuznými, susedmi, rozhovorom s malol. S. v spolupráci s lekármi bolo zistené ohrozenie detí. V rodine je neprimeraná komunikácia, dochádza k agresívnemu správaniu zo strany otca detí, otec vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje, matka často opúšťa domácnosť a deti necháva v starostlivosti otca detí. Rodičia nedokážu zabezpečiť bezpečie detí, najmä u maloletého S., nedokážu vyhodnotiť riziká. Deťom chýbajú potreby bezpečia, istoty, prijatia. Rodina zlyháva vo viacerých funkciách a tým ohrozuje fyzický, psychický a sociálny vývin svojich detí. Rizikom je aj vysoký predpoklad mentálneho postihu u malol. S., nakoľko si jeho správanie vyžaduje špeciálny prístup rodičov, čo oni nedokážu zabezpečiť.

Úrad tiež uviedol, že uvedenému výchovnému opatreniu nepredchádzalo iné výchovné opatrenie nižšej intenzity. Poukázal, že situácia v rodine si na základe prijatého podnetu o zanedbávaní mal. S. zo dňa 24.07.2020 a po preverení informácií a vyhodnotení ohrozenia detí vyžaduje takéto dočasné riešenie, ktoré je v záujme mal. detí.

Úrad oslovil starých rodičov mal. detí s možnosťou zverenia maloletých detí do ich náhradnej osobnej starostlivosti, s čím starí rodičia vyjadrili svoj nesúhlas, nakoľko nemajú o to záujem.

Na základe vyššie uvedených skutočností úrad navrhuje, aby súd neodkladným opatrením dočasne odňal mal. deti z osobnej starostlivosti rodičov na plnenie výchovného opatrenia pobytovou formou na zabezpečenie odbornej pomoci deťom.

3. K podnetu úrad pripojil aj správu z psychologického vyšetrenia mal. S. zo dňa 14.08.2020. Zo správy vyplynulo, že matka sa vyšetrení s dieťaťom zúčastňuje len sporadicky. Od 08/2019 je mal. S. vedený v ich ambulancii z dôvodu celkového zaostávania vo vývine. Z vyšetrenia ďalej vyplynulo, že sú tu vážne pochybnosti o kvalitnej, sústavnej a riadnej rodičovskej starostlivosti o dieťa. Dieťa naďalej pôsobí pasívnym/utlmeným dojmom, neprimerane sa usmieva, je emocionálne neistý a úzkostný, smerom k matke funguje „na povel“. Spolupráca s rodičmi je na veľmi slabej úrovni, matka sa o rozvoj dieťaťa zaujíma formálne. Klinickopsychologicky dieťa naďalej imponuje ako zanedbávané dieťa. Dieťa pôsobí výzorom na 4-5 rokov, má podváhu. V závere bolo indikované, že u dieťaťa je vysoký predpoklad mentálneho postihu do úrovne ľahkého mentálneho deficitu, narušený rečový vývin (aj v pragmatickej rovine). U maloletého ide o dieťa s významnými psychotraumatizujúcimi záťažami vo vývine.

4. Konajúc o podnete na nariadenie neodkladného opatrenia, vykonal súd dokazovanie oboznámením sa s podnetom na nariadenie neodkladného opatrenia, s opatrovníckym spisom a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Maloleté deti S. H., nar. XX. XX. XXXX. a Z. H., nar. XX. XX. XXXX pochádzajú z rodičov matky H. R., nar. XX. XX. XXXX a otca S. H., nar. XX. XX. XXXX.

6. O maloletom S. tunajší súd prvýkrát rozhodoval v konaní sp. zn. 2P/101/2014, kde rozsudkom nariadil maloletému ústavnú starostlivosť v Stredisku evanjelickej DIAKONIE L. L.

7. V konaní vedenom pod sp. zn. 1P/61/2016 tunajší súd rozhodoval o návrhu kolízneho opatrovníka na určenie vyživovacej povinnosti otcovi maloletého. Tunajší súd rozsudkom č.k. 1P/61/2016-58 zo dňa 06.03.2017 rozhodol, že otec maloletého je povinný prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 27,13 Eur.

8. Rozsudkom č.k. 8P/145/2018-79 zo dňa 27.11.2018 tunajší súd rozhodol tak, že zrušil ústavnú starostlivosť, ktorá bola nariadená mal. S. a zároveň zrušil povinnosť rodičov prispievať na maloletého výživným na účet Strediska evanjelickej DIAKONIE, Domova detí, L. L.

9. Lustráciou v registri tunajšieho súdu bolo zistené, že vo veci starostlivosti súdu o maloletú Z. H. zatiaľ súd nerozhodoval.

10. Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 360 ods.1 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

12. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

13. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

16. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

17. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

18. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

19. Podľa § 367 ods. 1, 2, 3 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

20. Vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa možno nariadiť neodkladné opatrenie, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletého dieťaťa, prípadne ak nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje verejný záujem. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v posudzovanej veci sú dané, u mal. S. je potrebné bezodkladne upraviť jeho pomery. Súd považuje preto za osvedčené, že rodičia t. č. nezabezpečujú mal. S. sústavnú a riadnu starostlivosť a to aj s ohľadom na jeho zdravotný stav (indikovaný vysoký predpoklad mentálneho postihu do úrovne ľahkého mentálneho deficitu, narušený rečový vývin, psychotraumatizujúce záťaž vo vývine). Maloletý je od augusta 2019 vedený v ambulancii klinickej psychológie z dôvodu jeho celkového zaostávania vo vývine, avšak matka sa s maloletým S. vyšetrení zúčastňuje len sporadicky, spolupráca s rodičmi je na slabej úrovni. O rozvoj dieťaťa sa matka zaujíma len formálne. Počas sociálneho zisťovania, ktoré vykonal úrad dňa 24.07.2020, bolo pri telesnej prehliadke zistené, že maloletý S. je neprimerane chudý, na lakťoch mal modriny a na kolenách bolo badať miznúce modriny. Súd tak považuje za preukázané, že rodičia nedokážu zabezpečiť bezpečie najmä u mal. S. keďže nedokážu vyhodnotiť riziká. Vzhľadom na uvedené skutočnosti má súd pochybnosti či rodičia maloletého S. mu dokážu zabezpečiť starostlivosť na takej úrovni, ktorá nebude ohrozovať jeho ďalší fyzický, psychický a sociálny vývin.

Preto súd ex offo začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia a nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého sú matka maloletého, otec maloletého, alebo ktokoľvek, kto bude mať maloletého pri sebe, povinní odovzdať maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodiny R., L. L., W. XX.

21. Úrad vo svojom podnete žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie aj vo vzťahu k mal. Z. H.. Vzhľadom na vykonané dokazovanie nepovažuje súd za osvedčené, že by starostlivosť o mal. Z. bola zo strany rodičov zanedbávaná natoľko, že by bolo potrebné bezodkladne upraviť pomery aj voči nej. Preto súd nezačal ex offo konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k mal. Z. H.. Z podania úradu nevyplýva, či využil všetky techniky, metódy a postupy sociálnej práce, ktoré mu ukladá zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.

22. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v L. sa svojím podnetom domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým mal. deťom bude uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 zákona o rodine.

Vzhľadom k tomu, že ide o vážny zásah do rodičovských práv a tiež do práv mal. detí na starostlivosť zo strany rodičov garantované čl. 7 Dohovoru o právach dieťaťa, súd je povinný zistiť všetky skutočnosti, čo je možné len nariadením pojednávania. Z tohto dôvodu má súd za to, že nie je možné neodkladným opatrením, ktoré môže byť nariadené aj bez predchádzajúceho výsluchu strán, uložiť požadované výchovné opatrenie.

O uložení požadovaného výchovného opatrenia súd rozhodne samostatne vo veci samej.

23. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. Nariadené neodkladné opatrenie je vo výroku II. vykonateľné dňom jeho vyhotovenia.

Poučenie:

Proti výroku I., III. tohto uznesenia odvolanie nie je prípustné.

Proti výrokom II. a IV. tohto uznesenia je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v 3 vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).